

NAŠI SPONZORI

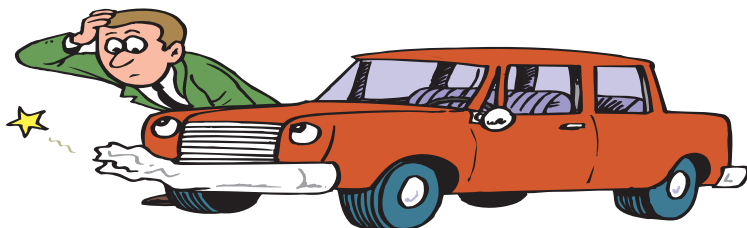

OBEC BERTOTOVCE

MARINI®

SOLD
Stolárska výroba, Jamník

L'UBOMÍR ANDREÁNSKY
Bertotovce č. 125

PRÁZDNINY V ŠKOLSKOM ROKU 2012/2013

Jesenné prázdniny

trvajú od 31. 10. 2012 do 2. 11. 2012, začiatok vyučovania je 5. 11. 2012

Vianočné prázdniny

trvajú od 24. 12. 2012 do 7. 1. 2013, začiatok vyučovania je 8. 1. 2013

Polročné prázdniny

sú 1. 2. 2013, začiatok vyučovania je 4. 2. 2013

Jarné prázdniny

trvajú od 18. 2. 2013 do 22. 2. 2013, začiatok vyučovania je 25. 2. 2013

Veľkonočné prázdniny

trvajú od 28. 3. 2013 do 2. 4. 2013, začiatok vyučovania je 3. 4. 2013

Letné prázdniny

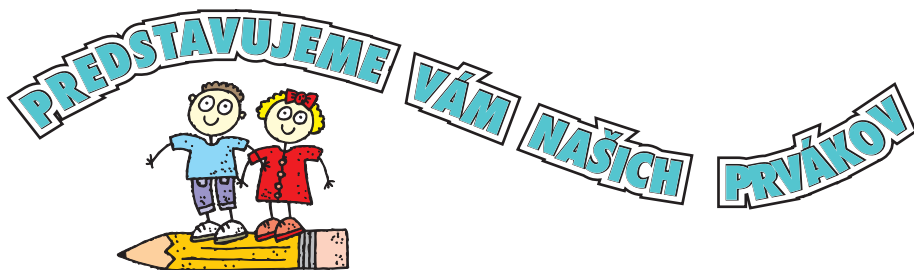
trvajú od 1. 7. 2013 do 30. 8. 2013,
začiatok vyučovania je 2. 9. 2013.

Bertotovský
BERTÍK®

Časopis Základnej školy v Bertotovciach
Školský rok 2012/2013
15. ročník

**JANKA
HORIZRALOVÁ**

**JANKA
JUREKOVÁ**

**IGOR
STAŠIK**

**SAMKO
SABOL**

ZOPÁR ŠPORTOVÝCH VTIPOV

„Bol som na basketbale“. „Kto vyhral?“
„Ani jeden. Lopta sa nikomu neudržala v koši.“

Po tréningu atlét pribehne k svojmu trénerovi.
„Podľa mojich hodín som prekonal svetový rekord.
Koho mám vyhľadať?“ „Hodinára“, odpovedá tréner.

Diváci sledujú maratón. „Stavte sa“, hovorí pán Novotný, „že vyhrá ten chlap s červenou kravatou.“ „S akou kravatou? To je jazyk.“

Pýta sa učiteľ žiaka: „Povedz mi slovo, v ktorom sa vyskytuje písmeno o“. „Rok“, odpovedá žiak. „A v ktorom sú dve o?“ „Okó.“ „A tri o?“ „Kolotoč.“ „A vie z vás niekto slovo, v ktorom by bolo viac o?“ „Góóóool“, zaburáca celá trieda..

Ženská hádzaná sa mi páči viac ako mužská.“ „Prečo? Hrajú ženy hádzanú slušnejšie?“ „To tiež, ale aspoň je na čo pozerieť, aj keď sa hrá zle.“

Stretnú sa dvaja kamaráti. „Ahoj Fero, kam si sa vybral?“ „Idem sa lyžovať.“ „A prečo máš také krátke lyže?“ „To mi stačí, idem len na dva dni.“

K chorému športovcomi prišiel lekár. „Máte teplotu tridsaťdeväť sedem“, povedal keď pozrel na teplomer. „A aký je svetový rekord?“

„Ako je možné, že vaša zverienkyňa sto metrov pred cieľom odrazu prudko vyrazila vpred a postupne predbehla všetky ostatné bežkyne?“ „Sám si to neviem predstaviť. V cieľi mi však povedala, že odrazu zbadala, ako za ňou beží myš.“

BERTÍK. Časopis pre deti v ZŠ v Bertotovciach, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza polročne. Nápad: Mgr. Ľudmila Gogová a žiaci školy. Grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentín Šefčík. Jazyková úprava: Mgr. Valentín Šefčík. Náklad: 60 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného a dvakrát opečiatkovaného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopisu alebo jeho časti **PRÍSNE ZAKÁZANÉ.**

Zlož slová:

sy – vý – chra
lač – ob – no
lu – ka – že

ter – ve – ný
no – neč – si
pre – ky – hán

di – vý – daž
mra – ná – za
pa – to – po

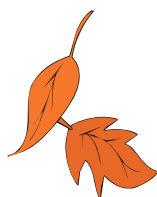
Zakrúžkuj to, čo sem nepatrí:

nádcha, chrípka, hrdlo, kašeľ
hmla, slnečno, mrak, dážď
šípky, gaštany, jahody, orechy

Čo je to?

Paletu nemá, a predsa maľuje
a každý rok výstavu pripravuje.

Jeseň

Už sú tu chvíle zlatisté,
zo stromov lístie padá.
Slnko už hreje neisté,
zima sa tíško vkráda.

Vtáčky sa všetky schovali,
v izbičke v krbe horí.
Stromy si s vetrom spievali,
smutné sú lesy, hory.

D. Germuška, 3. roč,

NA ÚVOD...

Je tu november a my sme už tretí mesiac v škole. Len nedávno sme sa rozlúčili so štvrtákmi a v septembri sme privítali nových žiakov – prvákov. Tí si pomaly zvykajú na novú školu, nové prostredie. Sú milí a snaživí. Veríme, že sa im bude v škole dariť a zvládnu všetko učivo, ktoré na nich v tomto školskom roku čaká.

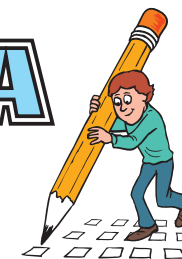
Okrem iného nás tento rok čakajú tradičné podujatia ako sú programy k Vianociam, ku Dňu matiek, divadelné predstavenia, karneval, Deň detí, výlet a iné. Samozrejme sú tu hlavne bežné pracovné dni spojené s učením, skúšaním a získavaním nových poznatkov. Každoročne sa zapájame do súťaže s firmou SABl a ani tento rok nebude výnimkou. Určite sa budeme snažiť a veríme, že v tomto roku opäť zabodujeme.

A čaká nás aj jedno príjemné prekvapenie. V triede, ktorú navštevujú tretiaci a štvrtáci, bude nainštalovaná interaktívna tabuľa, ktorá prispeje k modernizácii výučby na našej škole.

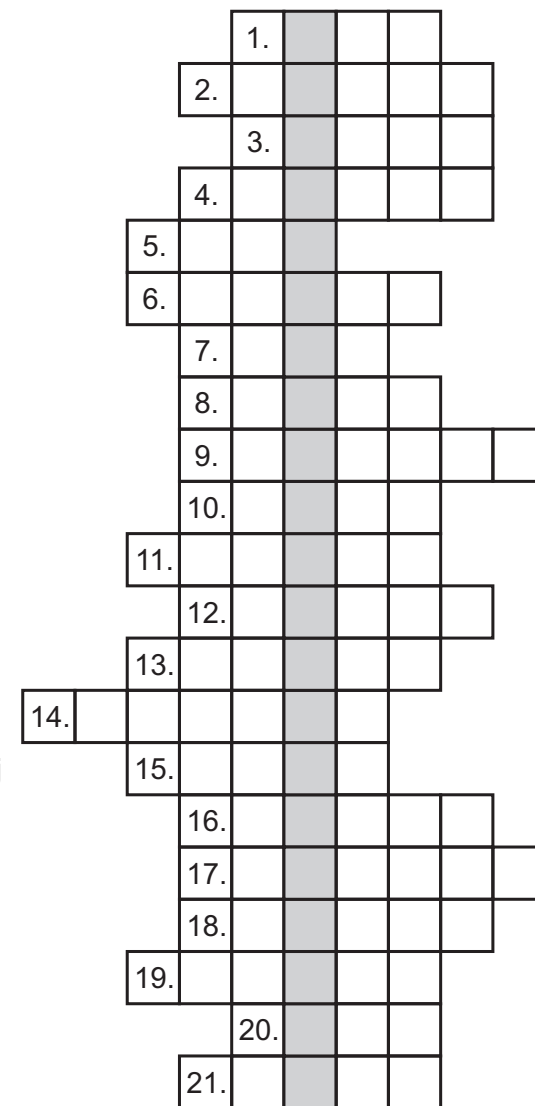
Už počas minulého školského roka, ale aj v septembri a v októbri, sme si „vyskúšali“ cvičenie na našom školskom dvore. Výhodou cvičenia pri škole je blízkosť a bezprašné prostredie. Škoda, že v zimných mesiacoch tento areál nemôžeme využívať.

Na záver zaželajme všetkým žiakom, aby sa im v škole darilo, aby sa v škole dobre cítili a aby sa naučili veľa nového.

Mgr. Ľ. Gogová

1. Prázdninový mesiac
2. Má meniny s Pavlom
3. Veľký stolík
4. Dvakrát päť
5. Opak noci
6. Malý kôň
7. Dvojica
8. Somár
9. Slabý hlas
10. Počíta príklady
11. Časť oblečenia pre ženy
12. Najlepší hokejista Slovana
13. Parašutista má
14. Naše okresné mesto
15. Cukor sa vyrába z cukrovej
16. Robota ináč
17. Malý list
18. Opak ľavej strany
19. Zas
20. Deň po anglicky
21. Sivé hlodavce

Vymalujte si obrázok

Riešenie hlavolamu: Dedko, otec a syn.

ROZHOVOR so starostom našej obce *Ing. Františkom Marinicom*

A: Ako dlho pracujete ako starosta v obci Bertotovce?

B: V obci pracujem od roku 1992.

A: Čo je na tejto práci najťažšie a najzaujímavejšie?

B: Najťažšie je vyhovieť všetkým občanom. Najzaujímavejšie je, keď človek vidí konkrétne výsledky svojej práce, keď sa dielo podarí.

A: Aké sú Vaše najbližšie ciele?

B: Máme rozpracovaných veľa investičných akcií. Do konca roka chceme dokončiť úpravu kultúrneho domu a jeho okolia, Dom nádeje, požiaru nádrž a umelú závlahu športového areálu.

A: Pôvodným povoláním ste stavebný inžinier. Nie je vám ľúto za týmto povolaním alebo sa k nemu vraciate?

B: Moje pôvodné povolanie je veľkou výhodou pri práci starostu. Pri obecných aktivitách stavebného charakteru si viem poradiť sám – cez prípravu projektov, stavebných povolení a pri samotnej realizácii. Podstatná časť práce starostu obce je stavebná činnosť.

A: Ak máte voľný čas ako ho najradšej trávite?

B: Rád oddychujem a rozmýšľam nad ďalšími plánmi do budúcnosti.

A: Ak je čas na knihu alebo film, aký žáner obľubujete?

B: Na knihy je málo času. Filmy mám rád romantické a realistické.

A: Aký máte vzťah k cestovaniu? Ktorú krajinu by ste chceli navštíviť?

B: Cestovanie je moja záľuba. Rád chodím k moru. Chcel by som navštíviť Kanadu.

A: Dom máte blízko pri lese. Čo pre vás znamená les, príroda?

B: Mám veľmi kladný vzťah k prírode a k jej ochrane. To sa prejavuje aj v mojej práci v obci pri úprave verejného priestranstva.

A: Je jeseň, celkom pekná. Leto bolo horúce. Ktoré ročné obdobie máte najradšej?

B: Najradšej mám jeseň a zimu. Nemám rád horúčavy.

A: Čo by ste na záver odkázali našim žiakom?

B: Aby sa dobre učili, lebo vzdelanie je základ pre ich budúcnosť. Aby si chránili zdravie, počúvali rodičov a vážili si starších ľudí. Tiež aby pomáhali pri zveľaďovaní obce tým, že nebudú robiť neporiadok.

Za rozhovor ďakuje Ľ. Gogová

Školský rok 1954 – 1955

Školský rok bol zahájený 1. septembra 1954 školskou slávnosťou, na ktorej pionieri privítali novozapísaných žiakov. V 1. triede bolo 17 žiakov v 1. a 3. ročníku. V 2. triede bolo 31 žiakov v 2., 4. a 5. ročníku. Triednou učiteľkou 1. triedy bola Leopoldína Gargalovičová a triednym učiteľom 2. triedy bol Alexander Gargalovič. I v tomto školskom roku vyučovanie bolo prevádzané striedavo.

V tomto škol. roku vyšli nové definitívne osnovy a boli vydané učebnice pre každý učebný predmet. Učebnice sa zhodovali obsahovo s osnovami. Žiakom sa tak dostali do rúk hodnotné učebnice, ktoré ako obsahovo tak i ilustračne, tiež i svojou úpravou a metodickým spracovaním učiva sú hodnotným prínosom pri skvalitnení vedomostí našich žiakov, ktoré si musia hlboko osvojiť, aby ich mohli použiť pri budovaní socializmu. Učiteľský zbor vypracoval ešte do 30. septembra 1954 na definitívnych učebných osnov tematické a časové plány, ktoré budú slúžiť ako jediné vodítko pri dennej práci v škole i mimo nej.

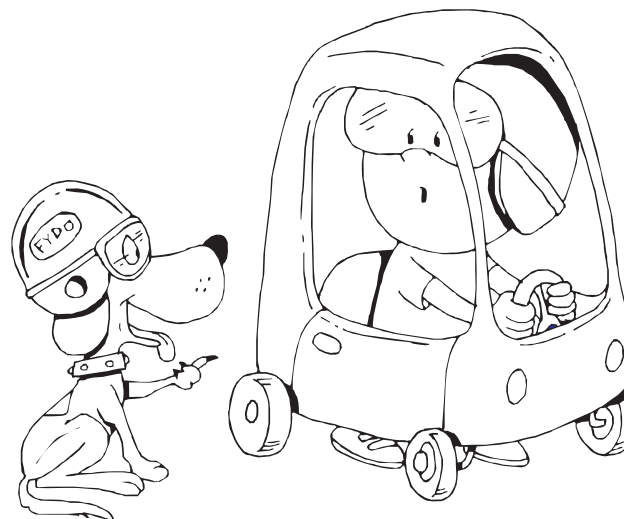
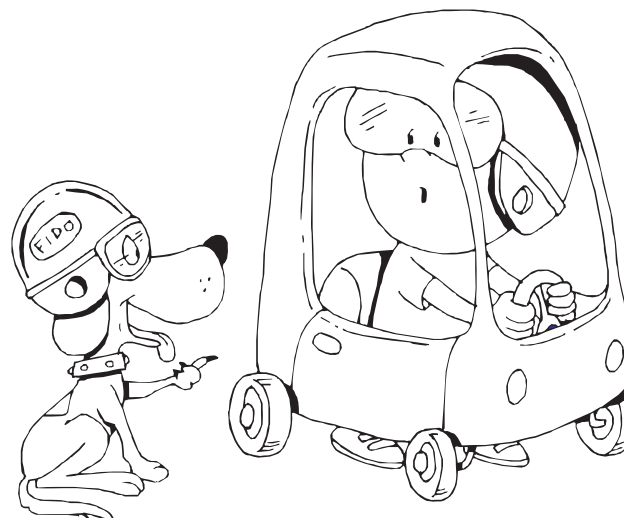
Dňa 10. 9. 1954 bola prevezená slávnosť z príležitosti 10. výročia Slovenského národného povstania za účasti rodičov a priateľov školy. Priliehavý program predviedli pionieri a žiaci školy. Slávnostný príhovor mal riaditeľ školy. Prítomných občanov bolo 75.

Dňa 7. novembra bola prevezená slávnosť s manifestáciou z príležitosti 37. výročia Veľkej októbrovej revolúcie. Slávnostný prejav mal riaditeľ školy. Na túto slávnosť prišlo manifestovať 135 občanov. Slávnosť sa niesla v duchu priateľstva SSSR – ČSR. Žiaci svojim programom vyvolali často burácajúci potlesk prítomných. Touto slávnosťou bol zároveň zahájený Mesiac ČSP.

10. novembra 1954 prišiel sa miestnym občanom predstaviť Martin Rázus, delegát SNR, ktorý bol delegovaný do SNR z príležitosti volieb do NZ a do SNR. Voliči delegáta srdečne prijali a po programe pionierov a žiakov 11-ročnej školy v Sabinove ujal sa slova súdruh Rázus. Po prejave bola živá diskusia. Na predstavení bolo prítomných 145 občanov.

28. novembra 1954 boli prevezené voľby do NZ a SNR v miestnosti Národnej školy. Na voľby sa dostavili všetci občania a občianky našej obce podľa volebného zoznamu. Kandidáti delegovaní do NZ a SNR boli zvolení väčšinou hlasov. Po voľbách bola veselica.

PREGVIČ SI POSTREH

Nájdeš 7 rozdielov medzi týmito dvomi obrázkami?

Ovocie a zelenina okolo nás

Jabko – sa považuje za kráľa ovocia. Obsahuje vitamíny C a E, z minerálov draslík a železo. Prispieva k prevencii osteoporózy (rednutie kostí) aj artériosklerózy (tvrdnutie a zužovanie ciev). Jabko lieči aj zápchu a hnačku. Tiež obsahuje vlákninu.

Hruška – obsahuje vitamíny C, E a B, minerály, draslík, horčík a železo, ale aj stopové prvky – meď, mangán a zinok. Hrušky sú aj zásobárňou vlákniny. Taktiež majú schopnosť znižovať krvný tlak, keďže hrušky neobsahujú sodík. Je to minerál, ktorý zadržiava vodu v tele.

Orechy – vlašské orechy sú bohaté na mastné kyseliny, vitamín B a stopové prvky ako zinok, meď a mangán. Tí, ktorých trápia depresia, stres a vyčerpanie, čo je typické pre pochmúrne jesenné počasie, by mali zjesť za hrst' orechov denne.

Hrozno – obsahuje vitamíny C, B, E. Je bohaté na vápnik, draslík a horčík. Hrozno dodáva energiu vo forme cukrov, ktoré pomáhajú srdcovému svalu pri jeho práci. Zabraňuje aj vzniku arteriosklerózy a je aj silný antikarcinogén (protirakovinový).

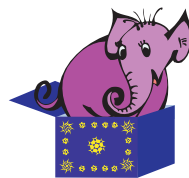
Paradajka – rajčiak – obsahuje vitamín C, A, B, E, tiež fosfor, horčík, železo a draslík. Vďaka bohatému obsahu vitamínov a minerálov prirodzene posilňujú imunitný systém organizmu. Rajčiak tiež zvyšuje schopnosť tela bojovať s infekciami a je výbornou prevenciou proti rakovine.

Paprika – je tiež bohatá na vitamíny C, A, B a E. Napríklad červená paprika dodáva štyrikrát toľko vitamínu C ako citróny alebo pomaranče. Paprika tiež chráni pred rakovinou žalúdka a hrubého čreva. Je vhodná aj pre diabetikov a pri obezite. Je taktiež výbornou prevenciou proti rakovine.

Kapusta – obsahuje veľké množstvo vitamínu C a vitamín B. Okrem toho má vápnik, fosfor, horčík, železo, draslík, vlákninu a provitamín A. Kyslá kapusta je výbornou prevenciou proti chrípke a prechladnutiu. Tiež je výborná pri liečení obezity, cukrovky, skorbutu a rakoviny.

Mrkva – obsahuje vitamíny A, B, C, E, najviac vitamín A. Okrem toho vápnik, horčík, železo a draslík. Postrúhaná s jablkami, citrónom, prípadne kapustou je výbornou jesennou pochúťkou.

Tak čo na to povieť? Je lepšie kupovať drahé vitamíny z lekárne, chodiť k lekárovi, alebo siahnuť po domácich zdrojoch? K tomu je ešte dobré pridať zdravý pohyb na čerstvom vzduchu a jeseň a zimu môžeme prežiť zdraví, bez návštevy lekára.

CIRKUS LARGEN

Cirkus Largen nie je na našej škole neznámym pojmom. Pred dvomi rokmi navštívil naše končiny a stretol sa s našimi žiakmi. I keď pomenovanie cirkus nie je celkom presné. Skôr by sme ho mohli nazvať ako varietné vystúpenie. Podme si ho teda predstaviť. Hlavnou postavou je kúzelník a iluzionista Largen. Ďalšou, nie menej zaujímavou postavou (či skôr postavičkou) je jeho 13-ročný syn David. Okrem neho im asistentku robila aj kúzelníkova staršia dcéra.

V šesťdesiatminútovom programe videli naši žiaci i naši škôlkári veľa rôznych kúziel a ilúzií. Kúzelník často pozýval ku svojim kúzlam aj niektorých našich žiakov, ktorí sa stali priamymi aktérmi jednotlivých kúziel. Paľko a Danko dostali od kúzelníka aj priliehavé pomenovania: Cibulka a Šikulka. Kúzelníkovi asistovali nielen syn David (tiež už kúzelník) a jeho asistentka, ale pri niektorých číslach i hrdličky, zajace alebo morske prasiatko. Okrem šikovnosti a zručnosti, ktorú obaja kúzelníci predvádzali (Dávid dokazoval, že je skvelý aj ako žonglér), šírili okolo seba dobrú náladu a smiech. Veľký potlesk bol našou mincou, ktorou sme často odmeňovali našich hostí za ich skvelé vystúpenie.

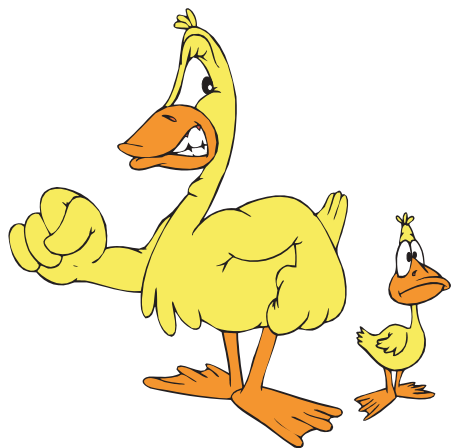

HLAVOLAM

Dvaja otcovia a dvaja synovia
zastreli každý jednu kačku.
Celkom zastreli tri kačky.

Ako je to možné?

ANGLICKÝ *leútik*

autumn (ótm) - jeseň, colours of autumn (kalrs of ótm) - farby jesene,
green (grín) - zelená, yellow (jelov) - žltá, orange (orindž) - oranžová,
red (red) - červená, brown (braun) - hnedá

fruit (frút) – ovocie

apple (epl) – jablko

pear (pér) – hruška

grapes (greips) – hrozno

nut (nat) – orech

chestnut (čestnat) – gaštan jedlý

vegetables (vedžitebls) – zelenina

carrot (kerot) – mrkva

pepper (pepr) – paprika

potato (p'tejtou) – zemiak

pumpkin (pampkin) – tekvica

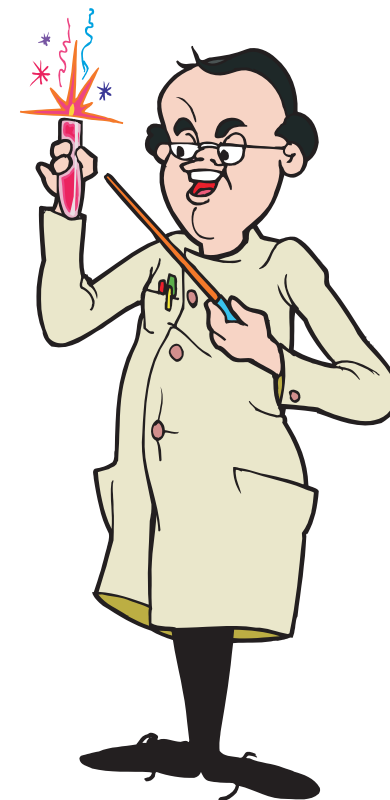
celery (sel'ry) – zeler

parsley (pársly) – petržlen

cabbage (kebidž) – kapusta

onion (onion) – cibuľa

garlic (gálik) – cesnak

ANKETA

o jeseni

1. Ktoré ročné obdobie máš najradšej a prečo?
2. Čo máš rád na jeseni?
3. Čo rád robíš doma, keď sa vonku skôr stmieva a hrať sa vonku už nedá?

1. Najradšej mám zimu, pretože sa rada sánkujem a lyžujem.
2. Mám rada pestré listy a keď prší, rada spím.
3. Rada kreslím, cvičím na tyči. Tiež hráme stolové hry – 102 hier s ockom, mamkou a s bratom. Tiež hráme stolový hokej.

1. Mám rád zimu pre sánkovanie a bobovanie.
2. Páčia sa mi farebné listy a celá príroda.
3. Hráam sa s bratmi, na počítači. Tiež skladám LEGO, stolový hokej a čítam knižku „Naučím sa slušne správať“.

1. Mám rada zimu pre sneh a rada sa sánkujem.
2. Páči sa mi ako sú sfarbené stromy.
3. Rada chodím na prechádzky a doma sa hrám hry s ockom a mamkou a tiež na počítači.

1. Páči sa mi leto, lebo sa môžem kúpať a hrať futbal.
2. Na jeseni mám rád skákanie do listov a chodenie do lesa s dedkom a ockom.
3. Hráam sa s bratom, čítam knihy, hrám hry na počítači. Tiež pomáhám mamke v kuchyni.

HALLOWEEN

Halloween sa pôvodne oslavoval vo Veľkej Británii a USA v noci z 31. októbra na 1. novembra. Ľudia v minulosti verili, že je to noc, kedy sa objavili duchovia mŕtvych. V súčasnosti sa deti prezliekajú do masiek strašidiel, duchov, stríg. Typickým symbolom tohto sviatku je vyrezávaná tekvica s horiacou sviečkou vo vnútri. Deti v USA a Veľkej Británii chodia „strašiť“ po domácnostiach a za to dostávajú sladkosti. Po tom mládež aj dospelí majú Halloweenové večierky, kde prichádzajú tiež v strašidelných maskách. Tam hrávajú rôzne hry, napr. chytanie lietajúceho jablka do úst. Halloween postupne prichádza aj do našich končín. Osobitne populárnym je tento sviatok u mladej generácie.

Ponúkame vám zaujímavý recept, ktorý môžete ponúknuť hosťom v „Halloweenovú noc“.

Makové bezlepkové strašidelné muffinky.

Na ich prípravu potrebujeme: 150 g masla + 60 g cukru, 6 žĺtkov, 6 bielkov + 140g cukru, 200g maku, 30g maizeny, hrozienka, 2 bielka + 100g cukru, gumové cukríky a lentilky na zdobenie.

Postup:

1. Vyšľaháme maslo s cukrom. Po jednom postupne primiešavame žĺtky. Z bielkov a cukru vyšľaháme sneh. Postupne ho primiešame do maslovej hmoty spolu s maslom a maizenou. Podľa chuti pridáme hrozienka. Naplníme muffinkové košíčky a pečieme asi 25 minút.
2. Z bielkov a cukru vyšľaháme nad parou tuhý sneh. Zafarbíme ho potravinárskou farbou a ozdobíme ním muffiny.
3. Z cukríkov urobíme oči, nos, ústa zuby podľa fantázie detí.

Dobrá chuť!

JESENNÁ

Prišla jeseň bohatá,
farbí lístie do zlata.
Pripravuje zeminu
na snehovú perinu.
Kapusta je v sude,
bude že nám, bude.

P. Onderčo, 4. roč.

BÁSEŇ O JESENI

Čo je krásne na jeseni?
To babie leto nádherné.
Keby jeseň nebola,
ani ho tu nemáme.
A čo ešte krásne je?
Ako sa listy sfarbujú.
A keď spadnú na zem,
tak ich ľudia zhrabujú.
Pani jeseň bohatá je,
dary všetkým podáva.
Keby jej tu nebolo,
jeseň na nás nemáva.

L. Spišáková, 4. roč.

O JESENI

Dlhé nôcky,
krátke dňičky,
vietor fúka potichúčky.
Listy sa už predbiehajú
a na zem sa ponáhľajú.
A deti sa radujú,
keď si spolu so šarkanmi
vo vetríku tancujú.

J. Kopčíková, 3. roč.

UŽ JE TU JESEŇ

Už je tu jeseň zasa,
leto išlo tíško spať.
Šarkany už vyleteli,
veď aj vietor sa chce hrať.
Traktor už pole pooral
a ocko jabĺčka pozbieral.

J. Hric, 4. roč.

V JESENI

Jasné slnko na oblohe svieti,
radujú sa z neho deti.
Keď nás slnko zahreje,
každý z nás sa usmeje.

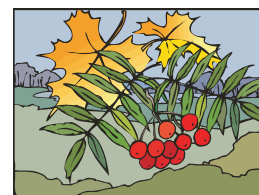
Teplá jeseň sa k nám blíži
a vôbec nám neublíži.
Veverička bystro skáče,
do skrýše si šišky hádže.

V. Ivanová, 3. roč.

JESEŇ PANI BOHATÁ

Jeseň pani bohatá
farbí lístie do zlata.
Jabĺčka sú červené
a hruštičky zelené.
Oriešky tiež opadali,
do komôrky sme ich dali.

M. Jureková, 3. roč.

JESEŇ

Jeseň, jeseň krásna
čakám na teba.
Deti sa radujú,
keď obloha je jasná.
Deti zbierajú gaštany
a keď už nevládzu,
zakričia: „Mami!“

M. Centko, 3. roč.

BÁSNIČKA

Majko sedí na stoličke
a škrabká sa po hlavičke.
Má napísať básničku,
nemá ani polovičku
Vonku ešte nesneží,
ale jež sa skryť beží.
Keď napíše básničku,
tak má úsmev na líčku.

M. Seman, 3. roč.

JESENNÁ KRÁSA

Jeseň pani naša,
ty si celá krásna.
Listy máš farebné
ako indián pierko
a stromy suché
ako prázdne vedierko,
čo má rúčku zlomenú.
Vietor listy odfukuje
a mamka nám opakuje:
„Choďte chlapci listy hrabať,
dostanete odmenu.“

M. Marinica, 4. roč.

JESEŇ V LÍSTÍ

My sme chlapci veselí,
šantíme sa a hráme,
tešíme sa z jesene.
Veľmi radi vždy máme,
keď sa v lístí sa schováme.

A. Marinica, 3. roč.

